

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

43e jaargang nr. 10 • december 2022
januari 2023

MEDITATIE

'Geef Licht'

In het evangelie van Mattheüs verschijnen in het tweede hoofdstuk onverwacht drie magiërs. Fascinerende 'wijzen' die op zoek gaan naar het licht. Deze drie sterrenwichelaars hebben een bijzondere ster gezien en willen daar alles van te weten komen. Licht dat schijnt in een donkere wereld.

'Licht maakt leven mogelijk', aldus de Nijmeegse sterrenkundige Heino Falcke. Het bestaan van het fenomeen licht is voor Falcke een teken dat er een eerste oorzaak, een eerste Schepper moet zijn geweest. Zonder licht was er geen leven. En wie heeft dit licht tot leven geroepen? Voor hem is dit God. Je zou kunnen zeggen dat de drie magiërs op weg zijn naar de Eeuwige zelf. Ze zoeken de essentie van het bestaan: lichtgevende liefde voor ieder mens. De wijzen lopen plots het evangelie binnen omdat ze op zoek gaan naar de essentie van het leven. Ze zijn niet zo maar op pad gegaan. De drie zijn niet een onbekende wereld binnengetrokken omdat hun loopbaan als waarzegger vastgelopen was, maar omdat ze in hun ziel proefden: dit licht wijst op iets bijzonders. Die ster wijst ons de weg door het leven.

Hier raken we eigenlijk aan de kern van de taak van de gemeente van de Messias. Als gemeente willen we namelijk mensen wijzen op het licht dat in de wereld schijnt. Als navolgers van Christus, die zegt: 'Ik ben het licht van de wereld', willen we een soort wegwijzers zijn naar het goddelijk licht. Niet dat je

als zoeker van het licht precies weet wat de zin van het leven is, maar je wil wel mensen helpen op weg te gaan naar het Messiaanse licht. Samen met anderen de speurtocht inzetten naar een antwoord op de zin van het bestaan. Mensen voorgaan in het zoeken en soms vinden. Een beetje een wegwijzer zijn naar geluk, naar Liefde en naar de Eeuwige.

In deze adventsperiode geven we in vieringen en andere activiteiten aandacht aan het project 'Geef Licht' van Kerk in Actie. Licht brengen in het leven van de talloze vluchtelingen op moeder aarde die maar geen veilig thuis kunnen vinden. Niet alleen voor Jozef en Maria was er geen plek in de herberg van het leven, maar ook voor veel mensen die hun land moeten verlaten vanwege hun geloof, politieke mening of geartheid is er vaak geen plek om te leven. Als gemeente van Christus proberen we met de menskracht die we in ons midden hebben Licht te brengen in het bestaan van vluchtelingen die in Elst een thuis hebben gevonden of hier voor even te gast zijn. Gods liefde geldt immers voor ieder mens.

De Vlaming Gerard Bodifée mag je beschouwen als een moderne wijze. Een sterrenkundige. Hij is als wetenschapper gepromoveerd op onderzoek naar patronen in sterrenstelsels. Met een duur woord: 'astrofysicus'. Daarnaast is hij filosoof en weet hij zich aangeraakt door 'iets groters'. Hij noemt dit het volkomen goede en dat noemt hij 'God'. Het bestuderen van sterrenstelsels vindt hij fascinerend, maar deze studie vertelt hem niets over de zin van het bestaan.

Bodifée zegt in een interview: 'De werkelijkheid heeft geen zin van zichzelf, die moeten wij eraan toevoegen. De zin moet je buiten je eigen bestaan zoeken. Als je hem in jezelf zoekt, wil dat zeggen dat je iets wilt bereiken of bezitten. Dat kunnen natuurlijk doelstellingen in je leven zijn, maar dat levert nog geen waarachtige zin op. Want die is dan begrensd tot een werkelijkheid die ophoudt met jezelf.'

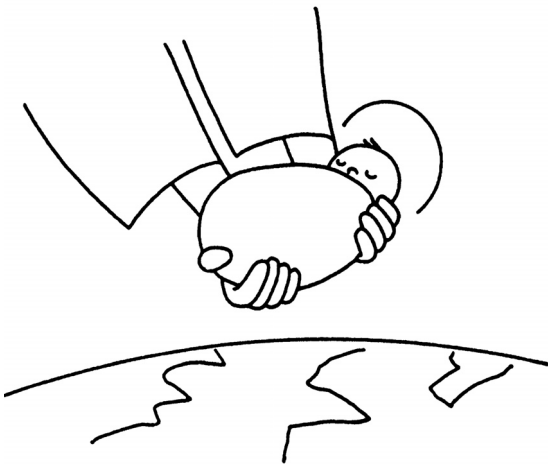
Voor hem is God diegene die is. Of met de woorden van kerkvader Thomas van Aquino: 'God is die is'. Wat populair uitgedrukt: God is het bestaan. Is het leven zelf. De zin van het leven is dan ook proberen het bestaan goed te leven. Recht te doen aan de ander.

Doe goed. Of volgens de Joodse filosofie: 'Wie één mens redt, redt de hele wereld.' Al geven we één vluchteling een beetje Licht in zijn of haar leven, dan is het geslaagd.

Etty Hillesum schrijft: 'Het gaat er niet om of ik me geborgen weet bij God, maar weet God zich geborgen bij mij!' Dit is voor mij altijd mijn ethisch ijkpunt. Leef ik zo, dat God zich in mij thuis voelt? Geef ik met andere woorden een beetje licht in het leven van een ander?

De geboorte van de Messias, is omgeven door licht. De geboorte van de Messias is als een nieuwe schepping, een creëren van een nieuwe wereld. Een overnieuw, een opnieuw. Dit licht verwijst naar het licht van de eerste scheidingsdag. Het is een teken dat God opnieuw spreekt: 'Er zij licht' en er wordt licht. We mogen geloven en hopen dat de chaos in de wereld steeds weer opnieuw wordt bedwongen. Dat er voor ieder mens een veilig thuis zal komen. Geef de moed niet op, er zal licht komen!

Ds. Jeroen Jeroense

KERKDIENTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of kerkdienstgemist.nl

Zondag 4 december

10.00 uur KERK

Tweede Advent

Ds. J. Franken

organist: D. Luijmes

Zondag 11 december

10.00 uur KERK

Derde Advent

Ds. P.J.G. Jeroense

organist: IJ. ter Haar

Zondag 18 december

10.00 uur KERK

Vierde Advent

Ds. P.J.G. Jeroense

organist: J. Jansma

14.30 uur DE RUIMTE

Kerk op Schoot

19.00 uur KERK

Pastor J. Kallen,

Kerstsamenzang,

m.m.v. Molukse klank-

werkgroep en koor

Voce d' Amore en

P.W.A.

Zaterdag 24 december

22.00 uur KERK

Kerstmacht

Ds. P.J.G. Jeroense

organist: D. Luijmes

m.m.v. G - Noot

Zondag 25 december

10.00 uur KERK

Eerste Kerstdag

Ds. D. Kruyt

organist: D. Luijmes

m.m.v. Houseband en

kinderkoor What's Up

Maandag 26 december

12.00 uur KERK

Tweede Kerstdag

orgelconcert

KERKDIENTEN

Zondag 1 januari

10.00 uur KERK

Nieuwjaarsdag
Ds. J. Franken
organist: J. Jansma

Zondag 8 januari

10.00 uur KERK

Ds. P.J.G. Jeroense
afscheid en bevestiging
ambtsdragers
organist: D. Luijmes

Zondag 15 januari

10.00 uur KERK

Ds. J. Franken,
Maaltijd van de Heer
organist: D. Luijmes

Zondag 22 januari

10.00 uur KERK

Ds. P.J.G. Jeroense
organist: Y. ter Haar

Zondag 29 januari

10.00 uur KERK

voorganger nog niet
bekend
organist: D. Luijmes

Zondag 5 februari

10.00 uur KERK

19.00 uur DE RUIMTE

Ds. P.J.G. Jeroense
H. Minnema,
ademviering

Bijbelleesrooster december 2022 en januari 2023

Met ingang van februari 2023 wordt het Bijbelleesrooster niet meer in De Onderweg gepubliceerd. Het rooster is te vinden op de website van het Nederlands Bijbelgenootschap: www.bijbelgenootschap.nl

Zondag 4 december
Zondag 11 december
Zondag 18 december
Zaterdag 24 december
Zondag 25 december

Jesaja 11: 1 - 10
Jesaja 13: 19 - 14:2
Mattheüs 1: 18 - 25
Titus 2: 1 - 16
Titus 3: 1 - 14

Zondag 1 januari
Zondag 8 januari
Zondag 15 januari
Zondag 22 januari
Zondag 29 januari

Numeri 6: 22 -27
Mattheüs 3: 1 -12
Jesaja 41: 8 - 20
Mattheus 4: 12 - 17
Psalm 37: 1 - 11

TOELICHTING DIENSTEN

Kerstsamenzang 2022

Na twee jaar kan er weer een Kerstsamenzang plaats vinden op zondag 18 december om 19.00 uur in de Grote of Sint Maartenskerk. De kerk is geopend vanaf 18.30 uur. Goed om te weten: de temperatuur in de kerk wordt gehouden op 17 graden. Pastoraal werkster Janine Kallen zal ons in het thema 'uitzien naar vrede' voorgaan. De Molukse klankwerkgroep en koor Voce d'Amare luisteren ons samenzijn op. De zang wordt afgewisseld met een lezing, overweging, gebed en gedicht. Maar vooral zullen wij, onder begeleiding van muziekvereniging PWA, samen bekende kerstliederen zingen. Er zal, net als ieder jaar, weer een deurcollecte worden gehouden voor Vluchtelingenwerk.

Na afloop bent u van harte welkom in ontmoetingscentrum De Ruimte bij de Grote Kerk. Hier kunnen wij onder het genot van koffie, thee en limonade met elkaar napraten en genieten van Molukse lekkernijen. Iedereen, groot en klein, is van harte uitgenodigd voor het bijwonen van deze Kerstsamenzang.

*Esther Nijholt-Faber en Anja Bos,
namens Werkgroep Kerstsamenzang*

Kerstnacht viering: Geef Licht

'Maria en Jozef op weg naar een veilig thuis'

In deze kerstnachtviering zal het adventsproject 'Geef Licht' ook aan de orde komen. Zoals vandaag de dag veel vluchtelingen geen warm welkom ervaren en in armzalige omstandigheden moeten leven, zo zoeken Jozef en Maria tevergeefs naar een veilige plek om te overnachten in Bethlehem. Na de geboorte van Jezus, de Messias, en de aanbidding van drie wijzen uit het Oosten, moet de 'Heilige Familie' vluchten naar Egypte. Het angstland uit de geschiedenis van Israël, zoals Martin Buber het noemde.

Zo werden Jezus en zijn ouders vluchtelingen. Op de vlucht voor het geweld van Herodes het onbekende tegemoet. Paus Franciscus legde in zijn kersttoespraak in 2017 de link tussen de reis van Maria en Jozef en de situatie van de miljoenen migranten

geef licht

die tegenwoordig gedwongen zijn hun huis te verlaten om te kunnen overleven. 'Ze worden verdreven van hun land', aldus de paus die hoopte dat de vluchtelingen niet te horen zouden krijgen dat er voor hen geen plek was op deze aarde. Hij riep in zijn overweging op tot 'gastvrijheid'.

In zijn overweging zei hij: 'Zo veel andere voetstappen zijn verborgen in de voetstappen van Jozef en Maria. We zien de sporen van volledige families die heden ten dage worden gedwongen om te vertrekken'. In iedere voetstap die een vluchteling moet zetten is de voetstap van de 'Heilige Familie' te vinden.

In deze kerstnachtviering zullen bekende kerstliederen gezongen worden. Daarnaast werkt G-Noot aan deze viering mee. Tevens zullen vluchtelingen een plaats in deze kerstnachtviering krijgen. Opdat we elkaar het Licht van de Messias mogen geven.
Ds. Jeroen Jeroense

Stichting
Algemene Hulpdienst Elst

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om het huis, boodschappen en tuinonderhoud.
0481-374926 (op werkdagen van 09.00 - 10.00)
info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN DECEMBER 2022 EN JANUARI 2023

Er zijn zoveel mogelijk emailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden.

De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

elke werkdag

Morgengebed

9.00-9.15 uur De Ruimte

info: Henk Minnema

Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke woensdagmorgen

Crea(t)uur

9.30-12.00 uur De Ruimte

info: Mien Floors of Bertie Weernekens

Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond

Eten en Ontmoeten

17.30-19.30 uur De Ruimte

info: Marja de Leeuw

Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12.00 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen

De Stamtafel actueel

10.00-11.00 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

Vrijdag 2 december en 6 januari

Ruimtwandeling

13.00 - 17.00 uur De Ruimte

info: Feike Vlas

Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

**Maandag 5 en 19 december
9 en 23 januari** Christelijke meditatie
20.00 uur Grote Kerk
info: Els Meulbroek

**Maandag 5 en 19 december Spelletjesmiddag
2 en 16 januari**
14.30-16.00 uur De Ruimte
info: Els den Daas, Joke Crajé
Kom gezellig naar De Ruimte om aan de stamtafel mee te doen met spelletjes. Er zijn spelletjes aanwezig, maar je kunt ook zelf een leuk spel meenemen.

Donderdag 8 december
17.30 uur: Eten met vluchtelingen
20.00 uur: Concert in de Kerk

Vrijdag 9 en zaterdag 10 december
Voedselbank actie supermarkten

Zondag 11 december
Vanaf 11.30 uur in De Ruimte,
schrijven voor Amnesty International

Woensdag 21 december Filmavond
20.00 uur, De Ruimte
Film: Little Women

Vrijdag 23 en zaterdag 24 december
Kerk: 15.00 -17.30 uur, kerstinloop

**Maandag 19 december Poëzie-middag
en 16 januari**
15.00-16.30 uur, De Ruimte
info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense
Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

AGENDA JANUARI

Woensdag 11 januari Theologisch café
Dorothee Sölle

Tijd: inloop: 19.30-20.00 uur:
Stamtafel De Ruimte
Inleiding/gesprek: 20.00-22.00 uur
info: Jeroen Jeroense

Maandag 16 januari Gespreksgroep Vrouw
in kerk en samenleving

14.00-16.00 uur De Hoeksteen
Informatie en opgave bij het parochiesecretariaat,
0481-451371

Woensdag 18 januari Filmavond
Film Artic
20.00 uur De Ruimte
info: Jeroen Jeroense

Toelichting agenda

Overzicht project Geef Licht

4/12, 11/12, 18/12	Tent kerkplein
Geef Licht	weekenden za en zo
2 december	Stamtafel met gast
Geef licht	De Ruimte 10.00 uur
8 december	Koken voor Vluchtelingen
Geef Licht	De Ruimte 17.30 uur
8 december	Concert
Geef Licht	Kerk 20.00 uur
9/10 december	Voedselbankactie
Samenwerking	Supermarkten
11 december	Schrijven Amnesty International
Samenwerking	De Ruimte, na kerkdienst
18 december	Kerk op Schoot
Geef Licht	De Ruimte 14.30 uur
23, 24 december	Kerstinloop
Geef Licht	Kerk 15.00-17.30 uur
24 december	Kerstdienst
Geef Licht	Kerk

Geef Licht

De stamtafel actueel: Vrijdag 2 december

Plaats: De Ruimte

Inloop: 9.30-10.00 uur

Stamtafel: 10.00-11.00

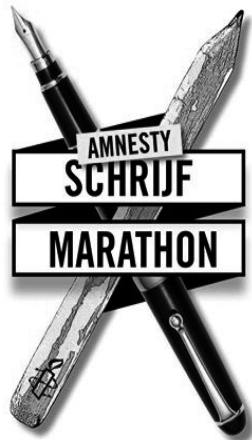
Deze vrijdagmorgen zijn Rabia Kalic van vluchtelingenwerk Elst en Rokan Isa, voormalig Koerdisch vluchteling en al een paar jaar statushouder, bij de stamtafel te gast. Tijdens deze stamtafel zullen zij zich eerst voorstellen en worden ze kort door ds. Jeroen Jeroense geïnterviewd. Daarna is het aan de stamgasten om met hen in gesprek te gaan over hun ervaringen en ideeën rondom de vluchtelingenproblematiek. Juist het met elkaar in gesprek gaan opent nieuwe inzichten en perspectieven. Vaak wordt er 'over' vluchtelingen en statushouders gesproken, maar het is veel beter om samen met elkaar in gesprek te gaan. Iedereen is van harte welkom aan te schuiven bij de stamtafel actueel.

Inlichtingen: Ds. Jeroen Jeroense

Zondag 11 december Schrijfmarathon Amnesty International

Op zondag 11 december vanaf 11.30 uur staat de schrijfmarathon voor Amnesty International weer op de planning. Op veel plekken in ons land wordt op die dag geschreven.

De brieven die we vorig jaar hebben geschreven hebben velen geholpen. We komen in actie voor mensen die onterecht vastzitten of worden bedreigd vanwege hun werk, mening of om wie ze zijn. We sturen brieven naar koningen, ministers en presidenten en vragen hun een einde te maken aan onrecht. Ieder jaar levert dat successen op. Activisten komen vrij, discriminatie stopt, daders worden berecht. We willen graag alle gemeenteleden oproepen om mee te schrijven. We gaan er dit jaar in de Ruimte weer een evenement van maken met broodjes en soep. We hopen dat er ook veel jongeren van The Meeting meeschrijven.

In de Ruimte zijn de voorbeeldbrieven aanwezig en kunt u aan de slag gaan. U kunt de brieven ook zelf zonder kosten bestellen of direct downloaden via de Amnesty website. En u kunt een mail sturen naar schrijfmarathonelst@pg-elst.nl. Dan brengen wij een pakket bij u langs.

We houden u op de hoogte via facebook PG Elst, via de website en via de Blikvanger.

Noteer dus in uw agenda: 11 december: 'Brieven schrijven tegen onrecht!'

Mochten er vragen of ideeën zijn, stuur gerust een mailtje naar schrijfmarathonelst@pg-elst.nl

We hopen jullie allemaal te zien!

Dennis Janssen, Romanie van der Kaa en Eline Janssen

Kerstdiner donderdagavond eetgroep De Ruimte

Na drie jaar lijkt het weer te lukken om als donderdagavond-kookgroepen een kerstdiner te organiseren. Dat gaan we dus ook doen!

Het kerstdiner zal plaatsvinden op:

Donderdag 22 december van 17.30- 20.30 uur.

Inloop vanaf 17.00 uur.

Evenals bij voorgaande edities worden naast de 'vaste eetgroepgasten' ook andere gemeenteleden van harte uitgenodigd om aan te schuiven.

We hebben plaats voor 50-60 deelnemers.

Meld u zich uiterlijk 14 december aan bij:

Finy Verhoeff: (dinsdag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 12.00 uur) of info@pg-elst.nl

Marja de Leeuw: mdeleeuw@gmail.com

Films die er toe doen december

Woensdag 21 december: Little Woman

De roman 'Little Women' van Louisa May Alcott prikkelt al ruim honderd jaar lang de fantasie van filmmakers. Het verhaal, dat draait om vier zussen die hun artistieke talenten proberen te ontplooien ten tijde van de Amerikaanse Burgeroorlog, werd al verschillende malen verfilmd, maar nog nooit zo treffend als nu. Na het sterk ontvangen 'Lady Bird' levert regisseuse Greta Gerwig wederom een feministische krachttoer af, die aan alle kanten bruist van de levenslust.

Little Women is een allesbehalve stijf en ouderwets kostuumdrama. Zie bijvoorbeeld hoe soepel scenarist-regisseuse Gerwig de dialogen tussen haar vrouwelijke protagonisten laat ontvlammen.

De dames wachten niet netjes hun beurt af voordat ze mogen spreken, maar buitelen verbaal constant over elkaar heen, terwijl de cameraman zijn best moet blijven doen om steeds de juiste persoon in beeld te krijgen. De film krijgt daardoor enorm veel dynamiek, die soms een beetje te vergelijken is met die van een musical - als je voor het gemak even de liedjes wegdenkt.

Woensdag 18 januari: Artic

Zoals de titel impliceert, speelt Artic zich af in het noordpoolgebied, waar we openen met een man die druk aan het graven is in de sneeuw naar de zwarte rotsgrond die eronder ligt. Het doel hiervan wordt duidelijk wanneer dit tafereel in vogelperspectief wordt getoond: een goed zichtbare S.O.S. uitgraven. Dat ene shot communiceert de situatie gelijk kraakhelder: de man is gestrand in het ijskoude poolgebied en zit daar duidelijk al een tijdje. Zodanig lang in ieder geval dat hij al een kaart van de omgeving heeft gemaakt en een dagelijkse routine heeft

ontwikkeld waarmee hij zich enigszins in leven kan houden. De film heeft genoeg aan een paar simpele shots om de huidige situatie van de eenzame overlever te schetsen en laat voor het invullen van zijn voorgeschiedenis voice-overs en flashbacks wijselijk achterwege. Het wrak van het vliegtuigje waarin hij slaapt, zegt genoeg.

Het verhaal begint op een moment dat aanvankelijk het einde van de ellende lijkt te zijn. De man wordt gevonden door een helikopter, maar ziet zijn hoop gelijk vervliegen wanneer het ding door een opstakende wind neerstort. Daarbij komt de piloot om het leven en raakt een andere inzittende zwaargewond. Alsof de man het nog niet moeilijk genoeg had zichzelf te redden, ziet hij zich nu gedwongen om ook een volkomen onaanspreekbare jonge vrouw in leven te houden. Dat is hij ook wel aan haar verplicht; zonder hem was ze hier immers niet geweest. Een kleine opsteker is de vondst van een officiële kaart van het gebied waarop een basisstation is aangeduid. Omdat de tijd begint te dringen (de kans dat de vrouw de barre omstandigheden overleeft zonder medische hulp is nihil) besluit de man een lange tocht te ondernemen naar de plek waar hij redding hoopt te vinden.

Sita Hofstra, Marius Ouborg, Petra Zey, Jeroen Jeroense

Theologisch café: 'Dorothee Sölle'

Woensdag 11 januari

Plaats; Stamtafel 'De Ruimte'

Tijd: inloop: 19.30-20.00 uur:

Inleiding/gesprek 20.00-22.00 uur

Al sinds het begin van het christendom wordt er door theologen nagedacht over de inhoud en de betekenis van het christelijk geloof. Het is boeiend om aan de hand van theologen de verandering in denken te volgen. Sommige theologen inspireren nog steeds. Hun gedachten en ideeën brengen ook nu nog mensen in beweging. Dit seizoen willen we theologen voor het voetlicht brengen die ons, theologen, inspireren. Mensen die met hun ideeën prikkelen en schuren.

Deze avond vragen we aandacht voor Dorothee Sölle (Keulen, 30 september 1929 - Göppingen, 27 april 2003). Ze was een Duitse, lutherse theologe. Geloof en politiek waren volgens haar niet te scheiden. Ze hing een God is dood-theologie aan. Hiermee bedoelde ze dat het beeld van de algoede en

almachtige God in het licht van de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog niet zomaar kon blijven staan. Ze ijverde voor de 'ontmythologisering' van de Bijbel. Ze was hoogleraar in de systematische theologie aan het Union Theological Seminary in New York. Ze schreef meer dan 40 boeken. *Mystiek en verzet* (Baarn, 1998) geldt voor velen als haar belangrijkste werk.

Sölle werd geboren in een tijd toen het fascisme in Duitsland sterk aanwezig was. Als kind van die tijd stelde zij de radicale vraag naar een echte ommekeer van kerk en samenleving vanuit de gruwelijke ervaring van de Shoah die zeven miljoen joden het leven had gekost. Doorgaan met de oude samenleving was even ondenkbaar als doorgaan met eenzelfde soort theologie! Volgens Sölle was God zelf, de god die de kerk ongebroken meende te kunnen verkondigen - ook na de ervaring van Auschwitz -, in de kampen vermoord!

Met de moed der wanhoop probeerde Sölle vanuit het beeld van 'de dood van God' - zoals ook anderen in die tijd deden - een nieuw verstaan van geloof te vinden. Haar nietsontziende eerlijkheid in de beschrijving van de breukvlakken van het bestaan en het geloof maakte haar al gauw tot een voorbeeldfiguur voor velen die na oorlog en Auschwitz worstelden met geloof en kerk en samenleving.

Daarbij bezat Sölle de 'gave van het Woord'. Haar gedichten, artikelen en toespraken pasten in geen van de bestaande categorieën van het theologisch genre. Reden voor veel academische theologen van die tijd om Sölle als 'niet-academische theologe' te bestempelen en haar een erkende plek in de academische wereld te weigeren.

Ook voor deze avond zal een 'praatstuk' geschreven worden dat vooraf op de website wordt gezet. Het is niet noodzakelijk om deze tekst te lezen om aan het café deel te nemen. De afgelopen jaren is er aan de stamtafel een vrolijke oecumenische mix ontstaan van bezoekers aan het café. Inspirerend om met respect elkaars geloofsvragen te delen. Tijdens de pauze wordt er een heus kloosterbier geschonken.

Inlichtingen: John Rademakers, Dick Kruyt, Jeroen Jeroense

Week van gebed 2023

Vanaf 15 tot en met 23 januari wordt de jaarlijkse internationale gebedsweek gevierd.

Ook dit jaar wordt in Elst deze week meegevierd. Het voornemen is in deze week 4 bijeenkomsten te verwezenlijken in samenwerking met Hart voor Elst, de Molukse gemeente, de Rooms Katholieke parochie en onze Protestante Gemeente.

Het thema dit jaar is : Doe goed en zoek recht.

De eerste gebedsviering zal plaats vinden op zondagavond 15 januari om 19.30 uur.

De voorbereidingen zijn in gang en nadere informatie over deze week is te zijner tijd te lezen op de website. We hopen veel enthousiasme te vinden deze week mee te vieren en willen graag jong en oud betrekken bij deze vieringen.

Joleen Kruijt

Christelijke meditatie

Aandacht in stilte. Met elkaar op maandagavond mediteren in de kerk. Samen oefenen om er gewoon te zijn, om niets te doen en niets te zeggen.

Elke bijeenkomst besteden we kort aandacht aan de verschillende aspecten zoals ademhaling en reflectie. Daarna zijn we samen stil.

In december staan donker en licht centraal.

In januari mediteren we rondom de tekst uit Mattheus 22: Heb uw naaste lief als uzelf.

De zijdeur van de Grote Kerk is open vanaf 20.00 uur. Je kunt dan in stilte in de kring gaan zitten op een stoel of meditatiebankje. De meditatie begint om 20.15 uur.

Zin om het eens te ervaren? Wandel dan binnen en doe mee. Ook al heb je nooit eerder gemediteerd: wees welkom.

Data: 5 en 19 december, 9 en 23 januari.

Els Meulbroek

GEDICHT VAN DE MAAND

Vriendschap

*je wilde een keer met mij mee
naar het land waar ik vandaan kom
je wilde zien of inderdaad de bergen daar mooi zijn,
hoog, rustgevend
je bent welkom*

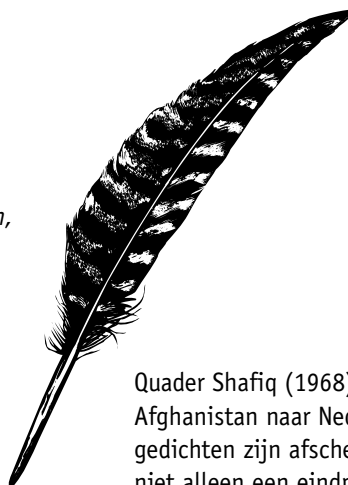
*ik zal een keer teruggaan
naar de bergen
naar mijn land
mijn droom
alleen zonder jou
de bergen zullen mij vragen:
je bent zolang weggeweest
in het land der vreemde bergen
je ademt nog, beweegt nog en leeft
bestaat daar het geluk van vriendschap?
zo ja, waarom ben jij dan alleen teruggekeerd?*

*mijn tranen zullen hun vertellen
dat ook het land der rivieren vol liefde en vriendschap is
en in die warmte leefde ik als vrijheid, vrolijk
een vriend die meester was, een broer, een collega
vertelde mij hoe zij sluizen bouwen,
hoe de hoofd- en bijzinnen van hun taal
in elkaar zitten, waarom rauwe haringen...
en als het in ons huisje donker was en koud
stak zijn vrolijkheid de warme lichte kaarsen aan*

*hij vond jullie verhalen mooi
en wilde een keer komen om jullie te zien
en wij wilden dat ook*

*op een avond was het stil in huis
buiten sliepen de straten
zij rouwden
voor Henk*

Quader Shafiq

Quader Shafiq (1968) vluchtte uit Afghanistan naar Nederland. In zijn gedichten zijn afscheid en ontworteling niet alleen een eindpunt maar ook een nieuw begin. Hij schrijft in het Nederlands.

Onderweg

*En af en toe hoor je haar vragen
met zachte stem:*

Is het nog ver naar Bethlehem?

Ja, 't is nog ver naar Bethlehem

*Opnieuw een jaar van vluchtelingen
die schamel langs de wegen gingen
opnieuw een jaar van oorlogsrampen
van hongersnoden en van kampen
en requiem.*

Is het nog ver naar Bethlehem?

Ja, het is nog ver naar Bethlehem

Van de verloren Hof van Eden

naar de onmogelijke vrede

zo trekt de mens over de wegen

en soms kom hij die ezel tegen

met haar en hem

Is het nog ver naar Bethlehem?

Ja

Ja

't Is nog heel ver naar Bethlehem

Ivo de Wijs

De twee grote projecten waaraan we in deze adventstijd werken, zijn nauw met elkaar verbonden:

'Vluchtelingen' en 'Geef Licht. Vandaar dit tweeluik.

Om te blijven vertrouwen dat 'het onmogelijke' mogelijk is!

Aukje Spoelstra

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Dick Snijders
dick-snijders@pg-elst.nl
Ds. Jeroen Jeroense
pjgjeroense.elst@gmail.com

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.

De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl
Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

Wij gedenken: Betty van Zadelhoff – de Vries

Terwijl zij langzaam opkrabbelde van de complicaties van een beenbreuk, overleed op vrijdag 21 oktober vrij plotseling mevrouw Betty van Zadelhoff–de Vries, vrouw van Jan van Zadelhoff te Elst.

Beitj Etk, zoals haar Friese doopnaam luidde, is op 16 april 1959 geboren in een gezin met drie kinderen waarvan zij de jongste was. Zij groeide op in Westenholte, tegen Zwolle aan, ging in Zwolle naar school en vond daar vervolgens administratief werk. Nadat zij de Elstenaar Jan van Zadelhoff had leren kennen, trok zij bij hem in en ze trouwden in 1994. Al gauw konden zij het nieuwe huis aan de Winterjan betrekken waar ze steeds zijn blijven wonen. Ook hier vond ze al gauw werk, maar na een operatie stopte ze daarmee. Het was het begin van een reeks ziekten en behandelingen, die zij moedig onderging en waarbij haar motto telkens weer was: 'ik ga ervoor!'

Blij was zij als ze zorgzaam kon zijn voor mensen in haar kring en familie, en vooral was zij gericht op alles waarin de schoonheid van het leven kan worden ervaren. Wandelingen, fietstochten in de natuur, buitenlandse reizen, naar theater en muziekfestivals, van kunst genieten.

Op enige afstand was zij betrokken bij de kerk – zij was één van de bezorgers van het kerkblad. Nadat in dit jaar de oude ziekte de kop weer had opgestoken, die met de zoveelste kuur bestreden werd, kwam zij op een fietstocht in de natuur op ongelukkige wijze ten val en brak haar been. Waar ze jaren geleden al rekening mee moest houden gebeurde. Haar lichaam gaf het op, hoewel haar geest strijdbaar was tot het einde.

In de afscheidsdienst in de Grote Kerk hebben we geluisterd naar een prachtig lied over hoe een mens in het leven weerbaar kan zijn:
'Als later nu is' gezongen door Rob de Nijs.

Betty is daarna begraven op de Algemene Begraafplaats te Elst.
ds. Dick Kruyt

In memoriam Gerrit Jan Koopman

25 mei 1937 - 26 oktober 2022

‘De Eeuwige heeft hem thuis gehaald.’ Met deze zin heeft Jannie Koopman aan iedereen meegedeeld dat Jan de bijzondere grens van leven en dood is overgegaan. Jan is thuisgekomen na een lange reis door een vol en rijk bestaan.

Jan wist zich heel zijn leven verbonden met deze overweldigende liefde die wij Eeuwige noemen. Hij zocht er hartstochtelijk naar, hij mocht er graag over met anderen in dialoog gaan. Misschien wel het belangrijkste: hij probeerde in de kunst van schoonheid, de Eeuwige en het leven zelf onder woorden te brengen. Jarenlang heeft hij met passie en met gevoel voor de mens zelf, huizen ingericht; mensen een thuis gegeven door het kiezen van de juiste meubels, de juiste kleuren.

Jan was een stoffeerder van het leven. Mensen een thuis geven, met design, met vorm. Een thuis dat veilig is en troost kan bieden. Je zou het haast maatschappelijk werk kunnen noemen.

Jan was een mens van woorden, maar zeker ook van verbeelding, het leven proberen zo vorm te geven, dat het mooier, dragelijker, warmer wordt. Jan had een hekel aan kou aan kilte. Het leven moet je proberen mild, teder te maken.

De ‘kunst van geloven’ zou je in Jans woorden kunnen omschrijven als de ‘kunst het bestaan schoonheid’ te schenken. Niet persé met dure, luxe artikelen of spullen, nee juist met krachtige eerlijke materialen, in de eenvoud toont zich immers de meester, de Eeuwige zelf. In de wereld is al zo veel lelijkheid, grauwheid, dorheid, daar moet je schoonheid tegenover plaatsen. Dan wordt het bestaan een lofzang op de Schepper.

Ik heb Jan als predikant goed leren kennen toen wij met een groep het koor van de Grote kerk van Elst gingen vernieuwen. We wilden vooral ‘Licht’ in deze kerk. Transparantie, helderheid en eerlijkheid. Want dat is wat de Messias ons wil brengen. Licht, in een bestaan dat vaak al zo donker is.

Het plan om deze kerk, dit koor lichter te maken, is gerealiseerd. Het zware, het donkere meubilair is vervangen door een meer lichtvoetig en ruimtelijk concept. In dit alles heeft Jan een grote inbreng gehad.

De weg naar een meer ruimtelijk, lichter geloof en ook een wat opener blik op het leven zelf is voor Jan niet vanzelf gegaan. Opgevoed, zoals zoveel mensen in zijn tijd, in een dogmatische manier van geloven, alsof je God vast kan leggen in een paar artikelen, een geloof ook vol zware en grote woorden als schuld, rechtvaardiging, zonde, groeide Jan door zelfstudie, lees en gespreksgroepen naar een geloof dat juist vol bevrijding en liefde is. Het Joodse leren, het leerhuis, is zijn thuis geworden. Met filosofen als Buber en Rosenzweig de woorden spellen en proeven. Voortduren zoeken, leren, spreken, om in het gesprek, in een moment, de Eeuwige te kunnen ontmoeten.

We zullen Jan missen. Als gezin, als vrienden maar ook als kerk. Op veel plaatsen komen we het werk van Jan tegen. Ik heb de doopkan op de tafel laten zetten. Zondag is hier nog het water in het doopvont mee uitgegoten. Jan heeft deze ontworpen en gemaakt.

Jan heeft ons als gemeente geleerd goed te kijken. Met aandacht het leven in al zijn facetten te zien. Het kleine, het schone. Niet onverschillig zijn naar de natuur, naar een medemens. Juist met aandacht kijken.

Marjoleine de Vos dicht:

‘Voel warmte op je neus, zie ‘t vroege blad van vlier. Je keek te ver. Wat je zoekt is hier.’

Jan heeft als stoffeerder van het leven licht en ruimte gebracht. Allereerst in zijn eigen bestaan, maar ook in dat van anderen. Jan is thuisgekomen bij de Eeuwige. Dat zijn leven ons tot zegen mag zijn.

Ds. Jeroen Jeroense

In memoriam Siem Derksen

Elst: 19-11-1930 – Elst: 07-11-2022

Op maandag 14 november is er in het rouwcentrum ‘Cornelissen’ afscheid genomen van Siem Derksen. Hij heeft de gezegende leeftijd van 91 jaar mogen bereiken. Tijdens dit afscheid hebben dan ook woorden van dankbaarheid geklonken. Siem heeft ondanks ziekte, teleurstellingen in zijn leven, lang bij zijn naasten mogen leven. Daarnaast is er ook verdriet. Voor zijn echtgenote, Nelly, met wie hij heel veel goede en mooie jaren heeft mogen hebben. Zo lang samen, een ‘twee-eenheid’. Ook voor Wilma en René die hun vader en schoonvader

moeten missen. Tevens verdriet voor Rick en Bas. Hun opa woonde immers naast hun huis. Siem was als opa een vast onderdeel van de familie. Dankbaar en verdrietig, dat waren de kernwoorden tijdens het afscheid.

Siem zullen we vooral herinneren als iemand die het leven kon maken, vormgeven. Hij was een zaaier die kon oogsten. Vroeger, toen er rondom het huis nog veel land was, genoot hij van de moestuin de boomgaard en de dieren. Na het werk heerlijk buiten zijn. Bezig in Gods schepping. Ook was Siem veel in zijn schuur te vinden, een heuse werkplaats. Hij vond het geweldig om te kunnen klussen, dingen te maken en te ontwerpen. Uren heeft hij in zijn zelfgebouwde schuur doorgebracht. Hij was een klein beetje een schepper van zijn eigen wereld. Ook gaf hij niet snel op. Na zijn beroerte ging hij weer verder en probeerde hij vooral te kijken naar wat hij wel kon in plaats van wat hij niet meer kon.

Vele uren heeft hij Wilma en René geholpen met het bouwen van hun huis naast dat van Nelly en hemzelf. Siem was de denker die het werk voorbereidde en uitstekende in zijn hoofd. Voor René is er een goede hulp en loyale schoonvader verloren.

Siem was een bescheiden mens en zorgzaam naar zijn naasten. Hij heeft zijn dierbaren veel nagelaten. Liefde en aandacht en letterlijk; aan alles wat hij heeft gebouwd. Hij heeft veel in zijn leven mogen zaaien, en veel mogen oogsten. Iemand loslaten die je heel na is, blijft moeilijk, ook al heeft iemand lang bij je mogen zijn. Sterven hoort bij het leven. De Eeuwige heeft Siem met liefde in zijn huis ontvangen. Dat zijn leven ons tot zegen mag zijn.

Ds. Jeroen Jeroense

Bedankt

Op dinsdag 1 november hebben we in een heel persoonlijke dienst in onze kerk afscheid moeten nemen van mijn man en onze vader en opa Jan Koopman. Hierbij wil ik iedereen bedanken die deze mooie dankdienst voor zijn leven mogelijk heeft gemaakt. De aanwezigheid van vele gemeenteleden in deze dienst en de talloze kaarten en telefoontjes na het overlijden van Jan hebben ons goed gedaan en waren voor ons een grote troost. Meer dan ooit hebben we ervaren hoe waardevol het is om een meelevende kerkelijke gemeente om ons heen te hebben.

Lieve groet, Janny Koopman en familie

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 1 december hoopt mevrouw J. Mezach, 93 jaar te worden.

Op 8 december hoopt de heer B. van Aalst, 92 jaar te worden.

Op 20 december hoopt mevrouw D. Van Essen-Hermsen, 92 jaar te worden.

Op 27 december hoopt mevrouw G. Palfenier, 95 jaar te worden.

Op 2 januari hoopt mevrouw A.J. van Aggelen-Hendriks, haar 90e verjaardag te vieren.

Op 7 januari hoopt mevrouw L. van der Toorn-van der Hout, 98 jaar te worden.

Ook op 7 januari is mevrouw H.H. Peters-Jansen jarig, zij hoopt 91 jaar te worden.

Op 23 januari hoopt de heer D. Doeze Jager, 96 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

KERKENRAAD

Onze aantrekkelijke gemeente

Samen een informele, creatieve en gezamenlijke kerkelijke gemeente zijn, waar mensen zich snel thuis voelen. Dat was onze belangrijkste conclusie van een paar maanden nadenken over de vraag wat belangrijk is om als kerk in de toekomst aantrekkelijk te zijn. We nemen u mee op onze zoektocht.

Hoe ziet de kerk van de toekomst eruit? Dat is een vraag die we van de Kerkenraad kregen om als relatief nieuwe ambtsdragers eens wat onderzoek voor te verrichten. Aanleiding was de algemeen gevoelde behoefte om onze plannen rond ons kerkgebouw beter te kunnen plaatsen tegen de achtergrond van hoe wij op langere termijn denken kerk te zijn en te blijven.

We besloten om te gaan kijken naar wat anderen hierover hebben geschreven en gingen op onderzoek uit in onze eigen gemeente. Hiervoor zijn we op twee verschillende avonden met een groepje gemeenteleden in gesprek gegaan. Aan de positieve respons merkten we dat gemeenteleden dit zeker op prijs stelden. We hebben de groepen zo verschillend mogelijk proberen te houden.

Nu hebben wij gemerkt dat nadenken en het voeren van gesprekken over de kerk van de toekomst geen gemakkelijke opgave is. Als je je nu thuis voelt bij onze kerk, waarom zou je dan iets veranderen en nog belangrijker, moet je wel iets veranderen. Om hier een antwoord op te geven hebben wij gekeken naar wat voor kerk zouden wij willen zijn? Wat zijn voor ons belangrijke uitgangspunten?

Uiteindelijk kwamen we tot de volgende vijf:

1. *Onze kerk biedt een warme ontvangst van geïnteresseerde en nieuwe kerkleden*
Zij voelen zich welkom, worden bij binnenkomst aangesproken door bijvoorbeeld een kerkambassadeur en andere gemeenteleden. Na de dienst worden zij uitgenodigd om mee te komen naar de Ruimte, alwaar zij verder in gesprek gaan met gemeenteleden en de predikant.
In de Ruimte ligt voor hen een brochure klaar met daarin hetgeen de Protestantse Kerk Elst te bieden heeft: zowel fysiek als digitaal.

2. *Onze kerk heeft een hoge mate van betrokkenheid van gemeenteleden.*

De kerk biedt een scala aan mogelijkheden om actief te zijn binnen de gemeente. Betrokkenheid laat zich onder andere zien door naar de zondagse dienst te gaan, activiteiten te bezoeken of actief deel te nemen aan een college of commissie.

3. *Onze kerk is een informele gemeente waar ruimte is voor spontaniteit en muziek*

Niet iedere kerkdienst is hetzelfde, maar gaat wel uit van een aantal basisprincipes. Er is diversiteit in de invulling van kerkdiensten. Gemeenteleden worden periodiek verrast op een andere invulling: niet-kerkelijke muziek, poëzie, human interest-interviews, koormuziek, etcetera. Onze kerk heeft een hoge mate van betrokkenheid door de jeugd. De jeugd heeft de mogelijkheid meerdere keren per jaar samen met de predikant een kerkdienst samen te stellen. Daarnaast heeft de jeugd de beschikking over een eigen ruimte: The Meeting.

4. *Onze kerk biedt ruimte voor een eigen geloofsbeleving en staat open voor zingevingsvraagstukken en spiritualiteit.*

Samengevat is de Protestantse Gemeente Elst een informele, creatieve en gezamenlijke kerkelijke gemeente waar mensen zich snel thuis voelen, de mogelijkheid hebben om actief betrokken te zijn, hun geloof op een eigen wijze te kunnen beleven waarbij zij geestelijk gevoed worden door het diverse kerkelijke aanbod. De Kerkenraad heeft uitgebreid kennis genomen van deze uitkomsten en besloten deze zo veel mogelijk mee te wegen in de toekomstige beslissingen. De Kerkenraad constateerde ook dat de uitkomsten nauw aansluiten bij het actuele beleidsplan van de gemeente.

Dirk Faber en Arjen Dijkstra

KERKRENTMEESTERS

Vacature Coördinator Leren en Inspireren

Iets voor jou?

De Protestantse Gemeente Elst is een levendige gemeente waar veel activiteiten plaatsvinden. Dit zijn veelal activiteiten die in het kader van Leren en Inspireren worden gedaan. Voorbeelden hiervan zijn het theologisch café, de filosofiekring, de filmavonden etcetera.

Nu zoeken wij als kerk een coördinator voor al deze Leren en Inspireren activiteiten. Een organisator die de diverse ideeën verzamelt, de planning afstemt met het kerkelijk rooster, de redactie uitvoert op de ingeleverde korte toelichtingen bij de activiteiten en er voor zorgt dat dit wordt geplaatst in Onderweg en op de website. Het is een functie waarbij je veelvuldig in contact komt met andere gemeenteleden en de predikanten. Lijkt je dit een leuke en interessante functie en opereer je graag als een spin in het web? Neem dan contact op met Jeroen Jeroense pjgjeroense.elst@gmail.com of Jan Luiten jsluiten1954@gmail.com.

Eindejaar collecte 2022

Voor ieder van ons een plaats aan de tafel. In onze kerk wordt vaak samen gegeten. Het samen eten schept verbondenheid. Want terwijl je met elkaar in gesprek bent, ga je elkaar met andere oren horen en met andere ogen zien. In de kerk is iedereen welkom aan de tafel van de Heer. Vanaf die tafel gaan we de wereld in om handen en voeten te geven aan ons geloof. Het jaarthema van de Protestantse Kerk 'Aan tafel!' wil ons inspireren een open en uitnodigende gemeente te zijn.

We zetten ons in om Gods liefde te laten doorklinken in de activiteiten van onze gemeente, zoals erediensten, diaconaat, pastoraat, jeugd- en jongeren werk, gespreksgroepen en catechese. Uitnodigende activiteiten voor jong en oud die toerusten, verbinden en inspireren. Al deze activiteiten kunnen we alleen organiseren dankzij uw financiële bijdrage. Daarom vragen we u aan het einde van het jaar om een extra gift. Geef aan de eindejaar collecte tijdens de kerkdienst of maak uw bijdrage over via de acceptgirokaart. Hartelijk dank voor uw betrokkenheid en steun!
De kerkrentmeesters

Kerkbalans 2023

Geef vandaag voor de kerk van morgen.

In januari is het weer zover, gemeenteleden komen langs voor de actie Kerkbalans. Tussen zaterdag 14 januari en zaterdag 28 januari bellen ze twee keer bij u aan. Eén keer om te brengen en één keer om te halen, onder het motto: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'.

Onze kerk is een kerk van en voor betrokken mensen. Mensen die onderling verbinding zoeken maar ook verbinding met de wereld buiten de kerk. Met zwakken in de samenleving, met vluchtelingen en mensen zonder dak boven hun hoofd. Leden van een kerk die de kerk levend willen houden. Leden die actief betrokken zijn; energiek, luisterend en omziend naar elkaar. Dat is een levende kerk. De levende kerk vraagt om levend geld: geld waarmee we vandaag kunnen financieren wat we vandaag uitvoeren.

Het vermogen van onze kerk, in de vorm van spaargelden en andere bezittingen, is bedoeld om onze gebouwen in stand te houden of investeringen te doen. Onderhoud van onze prachtige kerk of het doorvoeren van de geplande vernieuwingen. Uw financiële bijdrage geeft ruimte om wensen (geheel of gedeeltelijk) in te vullen. Om het ook echt onze eigen kerk te laten zijn. Met een (hogere) bijdrage zijn we in staat om meer met en voor elkaar te doen.

De kerk is geroepen om pastoraal en diaconaal actief te zijn in deze wereld. De wereld is 'op drift', oude ideeën en waarheden worden ingeruild voor nieuwe. Barmhartigheid en vrijgevigheid zijn niet meer vanzelfsprekend. De kerk wil een tegengeluid laten horen en een daad stellen. En daden kosten geld. Het komt er op aan om nu klaar te staan voor onze medemensen, dichtbij en ver weg.

Namens de kerkrentmeesters Arie Kattouw en Arie de Groot

CPO

(COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN)

Kerstinloop op 23 en 24 december

Op beide dagen is van 15.00 tot 17.30 uur de Grote Kerk in Elst geopend. Het hele dorp wordt uitgenodigd, er is plaats voor iedereen in onze herberg en het CPO is uw gastheer. Neem elkaar mee en loop rond!

Voor jong en oud is er van alles zoals lichtjes maken, een kleurplaat, samen kerstliederen zingen, een kaart met een gedicht, een doorlopend kerstverhaal en natuurlijk chocomel en glühwein. Kom gewoon binnen en ervaar vlak voor Kerst al iets van het licht dat komt.

Protestantse Vrijwilligers Dienst (PVD)

Tot nu toe krijgen gemeenteleden die 77 jaar worden, schriftelijke informatie van de PVD met de uitnodiging om zich, indien daar behoefte aan is, aan te melden voor bezoek van de PVD. Daarna worden gemeenteleden door de PVD gebeld als zij 80 jaar worden, met dezelfde vraag.

De PVD merkt dat de leeftijd waarop er eventueel behoefte is aan bezoek, omhoog gaat. Daarom is besloten vanaf januari 2023 gemeenteleden aan te schrijven en te bellen bij de leeftijd van 80 jaar. Uiteraard kunnen oudere gemeenteleden zich alsnog aanmelden voor bezoek als dit in het verleden nog niet is gebeurd!

De PVD doet ook bezoekjes bij huwelijksjubilea en gebruikt hierbij gegevens die bij het kerkelijk bureau bekend zijn.

De eerste bijeenkomst van 2023 voor alle PVD-ers is op woensdag 18 januari om 20.00 uur in De Ruimte. De PVD wenst iedereen gezegende kerstdagen toe!

Namens de PVD, Gea Dijkstra

DIACONIE

Mooi weekend met studenten van het Bridging Gaps programma, 1 en 2 oktober jongstleden

Bridging Gaps is een programma van drie maanden van de Vrije Universiteit Amsterdam waarbij studenten in aanraking komen met de Nederlanders en elkaars context en leren daardoor hun eigen context te zien vanuit een ander perspectief. Op zaterdag 1 oktober hebben we als ZWO-groep Sarah Ndoumbe en Siwakhile Ngcobo mogen verwelkomen. Ze kwamen met de trein uit Amsterdam wat nog best een spannende reis was gezien alle werkzaamheden aan het spoor. Tijdens de lunch maakten we nader kennis met elkaar en hebben we in de middag een mooie herfstwandeling gemaakt over de stuwwal bij Wageningen. Sara en Siwakhile hebben het pontje van Randwijk naar Wageningen met belangstelling gadegeslagen. Heen en weer....heen en weer!

Aan het einde van de middag stond een bezoek aan het kerkmuseum op het programma. Onze gasten waren onder de indruk van de geschiedenis van de locatie en de zichtbaarheid ervan. Omdat het temperatuurverschil tussen hun thuislanden en Nederland groot was, was de warme maaltijd in De Ruimte zeer welkom. Erg gezellig en met veel ruimte voor gesprek. De vermoeidheid sloeg echter toe zodat de verschillende logeeradressen werden opgezocht.

Zondagochtend troffen we elkaar ruim voor aanvang van de dienst om de laatste voorbereidingen te doen. Sara had haar toga aan maar die zat diep verborgen onder het heerlijk warme vest dat ze van haar gastvrouw had geleend. Het was zo koud.....! Het was fijn dat onze gasten mee wilden doen aan de dienst. Siwakhile hielp bij de doop door het water te gieten en Sara heeft gezongen. Na de dienst hebben we met elkaar koffie gedronken waar nog meer gemeenteleden belangstellend het gesprek met hen aangingen.

Na de lunch hebben we hen naar de trein gebracht die hen zonder onderbrekingen naar Amsterdam bracht.

Hartelijk dank aan onze Franssprekende gemeenteleden Bert en Paul voor de vertalingen tijdens het weekend.

Namens de ZWO-groep, Henriëtte Nonnekens.

Koffie voor de Voedselbank: inzameling waardepunten Douwe Egberts

Koffie is een 'luke' product voor mensen die aangevoelen zijn op de voedselbank en dat zijn er ook in de Overbetuwe velen. Daarom wordt ook dit jaar samen met de Voedselbank een actie op touw gezet om in ieder voedselpakket een pak koffie te kunnen stoppen. Douwe Egberts steunt deze actie.

Hoe doen we dat?

We zamelen DE-waardepunten in die ingewisseld kunnen worden voor pakken koffie. Alle soorten punten van DE-koffie en Pickwick-thee zijn welkom. Douwe Egberts verhoogt het aantal gespaarde punten nog eens met 15%.

Spaart u mee? Kijk goed in de lades en spaarpotjes waar al die waardepunten zijn gebleven en geef ze een goede bestemming. Met 500 punten geeft u iemand al een pak koffie.

Vanaf 9 december staan op veel locaties in de gemeente Overbetuwe inzamelendozen waar u uw punten in kunt doen, liefst geteld en gebundeld per 500 punten. U vindt deze dozen bij veel supermarkten in heel de Overbetuwe. U kunt uw punten ook inleveren bij De Ruimte. Het inzamelblik is niet te missen!

Eind december gaan we tellen en wordt alles in de eerste week van januari ingeleverd bij de Voedselbank, zodat in ieder voedselpakket een pak koffie meegegeven kan worden!

Hoe vaak? Zo vaak mogelijk!

Namens de ZWO-groep, Henriëtte Nonnekens

Thuisgevers gezocht

'Thuisgevers' is een initiatief van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) en de gemeente Kampen. Met dit initiatief bieden kerken en maatschappelijke organisaties leegstaand vastgoed aan voor de tijdelijke huisvesting van statushouders. Hiermee neemt de druk op asielzoekerscentra af. Het project 'Thuisgevers' omhelst een verzoek van de landelijke kerk om leegstaand vastgoed beschikbaar te stellen voor vluchtelingen/statushouders. De 'oude' pastorie in Elst is nog beschikbaar en wij zijn bereid deze voor dit doel aan te bieden. Wij moeten ons wel realiseren dat hier veel werk mee gemoeid is: communicatie burgerlijke gemeente, inrichting van de woning, begeleiding bewoners, inlichten bureaus, enzovoort. Voor dit

project zijn wij op zoek naar vrijwilligers uit onze gemeente.

Forte Welzijn coördineert de noodopvang vluchtelingen op het bedrijventerrein in Elst. Mogelijk kunnen zij ons ondersteunen. Alleen met voldoende menskracht kunnen wij de pastorie beschikbaar stellen voor vluchtelingen of statushouders. Gemeenten staan voor een enorme opgave om 20.000 statushouders voor 1 januari te huisvesten en ook daarna volgt nog een behoorlijke taakstelling. Het is een enorme klus voor gemeenten om voor deze en ook andere urgent woningzoekenden een huis te vinden. En hoewel het hierbij gaat om tijdelijke huisvesting, gaat het wel om een significant aantal plekken. Dit heeft impact op de doorstroming in de asielzoekerscentra.

Het project 'de Thuisgevers' is een initiatief van de Protestantse Kerk in Nederland en de gemeente Kampen. Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en gefaciliteerd door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Het initiatief 'de Thuisgevers' wordt ook ondersteund door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad van Kerken. Kijk voor meer informatie op: www.dethuisgevers.nl

Wilt u meehelpen om een thuis te geven aan statushouders in onze oude pastorie? Meld u dan aan voor 13 december bij de diaconie: diaconie@pg-elst.nl of bij het kerkelijk bureau. *Bert Wolters*

Solidariteitsfonds Energiebank regio Arnhem

De diaconie wordt regelmatig benaderd door mensen die de energietoeslag van € 190,00 in november en december zelf niet nodig hebben en dat bedrag willen doneren aan anderen. Recent heeft de Energiebank regio Arnhem een solidariteitsfonds opgericht voor dit doel. Uw donatie komt ten goede aan huishoudens die grote moeite hebben om hun energierekening te betalen. De Energiebank zoekt naar structurele oplossingen voor het huishouden door tips te geven en besparende producten te verstrekken. U kunt het geld overmaken op rekeningnummer NL88TRIO0788922734 t.n.v. De Stichting Energiebank regio Arnhem onder vermelding van 'Donatie Solidariteitsfonds'. Of stuur een bericht naar info@energiebankregioarnhem.nl en u ontvangt een betaalverzoek.

Kijk voor meer informatie over het werk van de Energiebank regio Arnhem op www.energiebankregioarnhem.nl
De diaconie sluit graag aan bij bestaande initiatieven en beveelt dit doel van harte aan.

Zelf doen

Vanaf 2015 heb ik regelmatig een column over duurzaamheid geschreven voor dit kerkblad. In mijn columns heb ik geprobeerd tips te geven om op een eenvoudige manier in ons dagelijkse leven kleine stapjes te zetten om met meer respect om te gaan met Gods schepping. We hebben de aarde in bruikleen gekregen; zij is niet ons eigendom. Laten we er daarom zuinig op zijn en er respectvol mee omgaan.

Ik schreef mijn columns vanuit mijn hoedanigheid als (thema)diaken duurzaamheid. Dit is mijn laatste jaar als kerkenraadslid en daarmee mijn laatste column.

In de loop der tijd is duurzaamheid een onderwerp geworden dat een steeds prominentere rol in de samenleving speelt. We zien hoe moeilijk het is met minder overvloed genoeg te nemen. Er moet nog veel gebeuren om een echt duurzame samenleving te realiseren; een samenleving waarin we geen roofbouw plegen op onszelf (zie de prestatiedruk die we (ons)zelf opleggen), roofbouw op andere mensen, dieren en Gods schepping.

Dit is mijn laatste column voor dit blad. Het is fijn als ik u wat nieuwe ideeën heb gebracht en tips die u hebt kunnen toepassen. Ik hoop dat u als een kind een innerlijke drang voelt om nu zelf aan de slag te gaan met (nog) duurzamer leven (kinderen willen graag dingen 'zelf doen').

Ik sluit af met woorden uit lied 218 en 416: 'Dank U voor deze mooie aarde'. 'Ga met God en hij zal met je zijn'.

Bert Wolters (thema)diaken duurzaamheid

bron: Pexels, Alan Mas

DUURZAAMheidstip:

Ik wens u een kinderlijke wil en trots om duurzame handelingen 'zelf' te leren doen.

Reacties graag naar
woltersbw@gmail.com

DIACONIECOLLECTE DECEMBER

Guatemala: vredescentrum Barbara Ford

Het Barbara Ford Peacebuilding Center bevordert geïntegreerde menselijke en spirituele ontwikkeling door allerlei soorten programma's aan te bieden; sociaal, spiritueel, educatief, cultureel, politiek en gerechtelijk. De programma's, die worden aangeboden aan individuen, families en gemeenschappen, stellen hen in staat om veranderingsagenten te zijn voor transformatie van zichzelf en de samenleving, zodat ze een leven kunnen leiden dat rechtvaardig, waardig en in harmonie met zichzelf en de kosmos is.

DIACONIECOLLECTE JANUARI

Dorcas Moldavië

Moldavië is al sinds begin jaren '90 niet meer communistisch. Toch zijn de gevolgen van het communisme nog steeds dagelijks merkbaar. Het gaat slecht met de economie: weinig werkgelegenheid en veel armoede. Veel mensen zitten in een uitzichtloze situatie. Daarom is bijna een derde van de bevolking weggetrokken naar een ander land, op zoek naar werk. Vooral jongvolwassen trekken weg en laten hun jonge kinderen achter bij de

grootouders of andere familieleden, die ook vaak onder de armoedegrens leven. Geef deze mensen nieuwe hoop! We helpen de gemeenschap om de zorg voor ouderen op zich te nemen, trainen mensen om een hoger inkomen te verdienen in de landbouw en werken aan een stabielere gezinssituatie.

UITGANGSCOLLECTES DECEMBER

4 december 2e advent: Eredienst en kerkmuziek

Elke zondag ligt er een Blikvanger in de kerkhal, bij het binnenkomen van de kerk krijgt u een liturgie uitgereikt. De kerk is op temperatuur en de lampen branden. Een warm welkom voor u als kerkganger. In de liturgie herkent u het woord van God. We vieren samen door zang en orgelspel onze kerkdienst. Muziek is al zo oud als de eredienst zelf. Al in het oude Israël werd gezongen en gemusiceerd in de samenkomsten. En dat gaat tot op de dag van vandaag door. Dankzij bijvoorbeeld een nieuw liedboek. Maar ook dankzij goed opgeleide musici, enthousiaste kerkkoren en gemeenteleden die zich met liturgie bezighouden. De uitgangscollecte is bestemd voor al die activiteiten die dienend zijn aan de eredienst en kerkmuziek.

11 december 3e advent: Amnesty International, Dag van de mensenrechten

Amnesty International is een vereniging die de naleving van de mensenrechten beoogt zoals die zijn vastgelegd in de Universele verklaring van de rechten van de mens. Het is een onafhankelijke wereldwijde beweging van zeven miljoen mensen in meer dan 150 landen, die zich inzet voor slachtoffers van schendingen van mensenrechten. Op 10 december is het de Dag van de mensenrechten. In 2019 schreven we met ongeveer 100 volwassenen en kinderen samen 880 brieven en kaarten in De Ruimte. Waar onrecht heerst en mensen onderdrukt worden komt Amnesty in actie.

18 december 4e advent: klussenteam Huis van Compassie Nijmegen

Het Huis van Compassie Nijmegen heeft een klussenteam, waarin vluchtelingen klussen in en om huis verrichten voor mensen die in armoede leven. Klanten van de voedselbanken in Nijmegen kunnen contact opnemen met het klussenteam. Mensen waarbij geklust worden geven iets terug in de

vorm van een maaltijd voor de klussers, koffie met iets lekkers of een dienst voor iemand anders. Het project is een groot succes. Mensen die in armoede leven kunnen klussen laten doen die anders niet gedaan zouden worden. Vluchtelingen doen vaardigheden op, niet alleen met klussen, maar ook met de Nederlandse taal en omgangsvormen.

24 december: kerstnacht en 25 december, Kinderen in de knel

Wereldwijd leven miljoenen kinderen in moeilijke omstandigheden. Kwetsbare kinderen zijn kinderen die nauwelijks bescherming krijgen van hun familie of omgeving. Zet u via Kerk in Actie voor deze kinderen in. Steun kinderen die moeten werken, seksueel uitgebuit worden en kinderen die slachtoffer zijn van geweld. Samen met andere organisaties zet Kerk in Actie zich in voor zogenaamde kinderarbeid vrije zones: gebieden waarin de hele gemeenschap samenwerkt aan voldoende inkomsten voor gezinnen en toegankelijk en goed onderwijs voor alle kinderen. Op die manier kan de vicieuze cirkel van armoede worden doorbroken.

UITGANGSCOLLECTES JANUARI

1 januari: onderhoud kerkgebouw en online kerkdiensten

Regelmatig wordt er onderhoud verricht aan de Grote Kerk, dit gebeurt op basis van het rapport van de Monumentenwacht en het Onderhoudsplan. Soms ziet u niets gebeuren, maar achter de schermen wordt onderhoud verricht. Dit jaar is de geluidsinstallatie vervangen; een ingrijpende klus. Volgend jaar moet de verwarming worden vervangen; ook een kostbare ingreep. Ook de online kerkdiensten vragen investeringen.

Ons prachtige kerkgebouw, dat te boek staat als monument, vraagt aandacht en geld voor het onderhoud.

8 januari: bloemengroet

Elke week worden bloemen gebracht, met een kaartje van onze gemeente, aan gemeenteleden die we willen laten weten dat we aan hen denken in een voor hen moeilijke situatie. Op de Blikvanger worden de namen vermeld.

De bloemen worden rondgebracht door gemeenteleden. Het is een mooie blijk van betrokkenheid.

15 januari: KIA: diaconaat in arme regio's

In Oost Groningen en Limburg, maar ook in de randen van ons land, is veel armoede. Deze wordt doorgegeven van generatie op generatie. Er is weinig werk en voor de jeugd weinig uitdaging. Ook is er weinig hoopvol toekomstperspectief. De kerken zijn er vaak klein. Kerk in Actie is in 2019 drie projecten gestart om te zien op welke manier de diaconieën in deze regio's het beste ondersteund kunnen worden. De projecten zijn vooral gericht op kinderen die in armoede leven.

22 januari: Stichting Perspectief: boeren en tuinders

De Stichting Perspectief richt zich op boeren- en tuindersgezinnen die door een structureel laag inkomen in een moeilijke situatie zijn geraakt, met als gevolg: gedwongen bedrijfsbeëindiging en soms faillissementen. Dit leidt tot armoede en sociale uitsluiting, verlies van inkomen en veerkracht. Door het bieden van een financiële tegemoetkoming voor een korte vakantie, kunnen deze gezinnen mogelijk even tot rust en ontspanning komen.

Het vakantiefonds bestaat sinds 2005. De financiële steun komt van personen, katholieke en protestantse instanties en welzijnsfondsen.

29 januari: Protestantse Vrijwilligersdienst (PVD)

Elk jaar bezoeken de vrijwilligers de PVD gemeenteleden die 77 jaar of ouder zijn die daar prijs op stellen. Zij brengen dan de Elisabeth rond die door ouderen graag gelezen wordt. Rond de Kerstdagen bezorgen zij een kerstattentie bij oudere gemeenteleden.

De PVD besteedt ook aandacht bij feestelijke gebeurtenissen zoals geboorte of jubileum. Een bloemetje of een cadeau, maar vooral de belangstelling wordt altijd erg op prijs gesteld. Een prachtig stukje pastoraat. Aandacht, elkaar ontmoeten en zorgen dat zo veel mogelijk mensen gezien en gehoord worden, dat is en blijft van grote waarde!

Bert Wolters

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt.

**DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...**

Gastvrijheid in pastorie

*Dat doen we toch gewoon
met elkaar!*

COLUMN

Zegeningen zoeken

Omdat tot nu toe nog niemand heeft gezegd dat het wel een keer mooi geweest is, mag ik al een jaar of acht een maandelijkse column schrijven voor ons mooie kerkblad. Het is best wel eens leuk om terug te gaan in de tijd en wat oude columns na te lezen; ze geven immers een zeker tijdsbeeld, niet in de laatste plaats van wat er in onze kerkelijke omgeving zoal speelde. Soms hoef ik niet eens zo lang terug in de tijd om met enige onthutsing te lezen wat er gaande was en hoe ik daar toen tegenaan keek. Nog maar een jaar geleden schreef ik een verhaaltje waaruit opperste verwarring en onzekerheid sprak. Het is voor de meesten van ons waarschijnlijk al ver weggezakt – gelukkig maar – maar toen ik exact een jaar geleden mocht vooruitblikken op de Advents- en Kerstperiode had ik nog geen idee of wij deze bijzondere momenten samen zouden kunnen vieren, niet alleen in de eigen huiselijke omgeving, maar vooral ook in de kerk. Nog maar enkele dagen later vervloeg mijn hoop: een nieuwe lockdown was een feit. De kerk zou met Kerst voor de tweede keer op rij leeg blijven, op een paar ambtsdragers en zangers na. En dat terwijl wij zulke hoge verwachtingen hadden van het effect van de vaccinaties.

Zeker in een tijd waarin de ontwikkelingen en gebeurtenissen die ons grote zorgen baren over elkaar heen buitelen, is het ook goed om onze zegeningen te blijven tellen. Want, heel anders dan vorig jaar, kan ik mij nu echt niets anders voorstellen dan dat we samen uitbundig Kerst kunnen vieren. U ook niet, hoop ik. Ik kijk er in elk geval zeer naar uit, zeker in de wetenschap dat veel gemeenteleden momenteel bezig zijn om er een onvergetelijk feest van te maken. Op andere plaatsen in dit nummer van Onderweg kunt u zien wat er zoal in voorbereiding is, binnen en buiten de kerkdiensten, niet alleen voor onszelf, maar beslist ook voor mensen in onze omgeving die hulp en aandacht goed kunnen gebruiken.

Maar ik heb gemerkt dat je op deze manier, dus teruggrijpend naar het verleden, ook kunt kijken naar de grote problemen waarmee onze wereld te kampen heeft. Ik pak er één uit: de klimaatverande-

ring. Wanneer ik de film terugspoel dan zie ik dat er nog niet eens zo lang geleden door velen, ook door machthebbers, werd bestreden dat klimaatverandering het gevolg is van menselijk handelen. Dat is nu echt voorbij. En ook over de verantwoordelijkheid van het noordelijk halfrond voor de klimaatmisère op het zuidelijk halfrond werd nog met geen woord gerept. Dat dit nu is veranderd, is pure winst. Want laten we eerlijk zijn: een probleem dat niet wordt erkend wordt zeker nooit opgelost. Misschien een kleine – want op dit moment lijkt de COP 27 in Egypte geen groot succes te worden – maar toch een zegening.

Wanneer dit nummer op uw deurmat ploft, is Zondag Voleinding, de laatste zondag van het kerkelijk jaar, inmiddels voorbij. Naarmate we ouder worden, komt het steeds vaker voor dat we stil moeten staan bij iemand uit onze nabijheid. Dit jaar zal ik terugdenken aan het leven en sterven van mijn moeder; zij overleed eerder dit jaar. Als haar kinderen onderzochten wij veel steun aan een – in de kring van onze gemeente bekend – gedicht van Dietrich Bonhoeffer. Het hangt bij ons thuis aan de keukenuur; elke keer als ik aan mijn moeder denk, loop ik er langs en laaf ik mij aan dit prachtige gedicht, dat de titel draagt 'Als je van iemand houdt'. Een paar regels daaruit:

Zeg niet: 'God zal de leegte vullen', want – geloof me - dat doet Hij niet. Integendeel: Hij houdt de leegte leeg en helpt ons om zo de vroegere gemeenschap met elkaar te bewaren, zij het ook in pijn. Hoe mooier en rijker de herinneringen, des te moeilijker is het afscheid. Maar dankbaarheid zal de pijn der herinneringen veranderen in stille vreugde. Zorg dat je niet altijd blijft graven in de herinneringen, maar doe dat van tijd tot tijd. Ook een kostbaar geschenk bekijk je niet aldoor, maar alleen op bijzondere ogenblikken.

In de tijd van Advent en Kerst mogen we onze blik wenden, van een dierbare herinnering naar een ondanks alles hoopvol nieuw begin, op zoek naar vreugde en een betere wereld. Laten we elkaar een goede tijd wensen. En vooral: laten we afspreken dat we de hoop nooit laten vervliegen. Tel je zegeningen.

Peter de Leeuw

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.

We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

Beste allemaal,

De afgelopen maand is er weer veel gebeurd in en om de kinderkerk!

Afgelopen jaren hebben we gespaard voor het Ronald Mac Donald huis in Arnhem, het Boshuus. We hebben ruim 1800 euro gespaard, een prachtig bedrag! Samen met een clubje kinderen en ouders zijn we op een vrijdag naar Arnhem gegaan om de cheque te overhandigen. We hebben gezien waar zieke kinderen met hun broertjes/zusjes en ouders op vakantie kunnen gaan, waar ze kunnen logeren als gezin als een kind ziek is en zorg nodig heeft, in een prachtige omgeving tussen de bomen. Er zijn geweldige ruimtes waar allemaal speelgoed te vinden is. Onze kinderen waren onder de indruk en zouden er stiekem zelf wel eens een nachtje willen logeren.

Op zondag 6 november was het weer tijd voor de schoenendoos actie. Onder leiding van een aantal jongeren uit de Meeting (waarvoor dank!) hebben de kinderen van de kinderkerk hun schoenendozen weer prachtig versierd. Ze hebben gehoord waarom we deze dozen maken en dat we ze gaan vullen met spulletjes voor kinderen in landen waar ze niet altijd (voldoende) beschikking hebben over verzorgingsmiddelen, speelgoed en schoolspullen. In december kunnen de schoenendozen in De Ruimte ingeleverd worden. Voor meer vragen kan Annemieke van der Kaa benaderd worden.

Op dezelfde zondagochtend zagen we dat de tuin er ietsje anders uitzag! Er is een prachtig parcours te vinden in de tuin door middel van houten balken en paaltjes. Leuk om op te lopen, op te zitten en omheen te spelen. Alle kinderen mochten helpen met de opening door het lint samen door te knippen. Daarna werd het geheel officieel getest door er overheen te lopen, door jong en oud!

Op zondag 27 november begint ons advent en kerstproject. Elke zondag zal er een oermoeder van Jezus centraal staan, zonder hen had Jezus niet kunnen bestaan. Elke vrouw heeft haar eigen verhaal die we in de kinderkerk zullen horen. Op zondag 25 december vieren we de geboorte van Jezus, gaan we samen aan de knutsel en drinken en eten we lekkere dingen. Het kinderkoor zal zingen in deze dienst, die al druk aan het oefenen zijn. Er is een gezinsboekje aan veel gezinnen die we zien in de kinderkerk uitgedeeld, waar in deze periode allemaal leuke dingen in staan: verhalen,

opdrachten, knutselvoorstellen, puzzels, voor elke dag wat in deze advent- en kerstperiode. Mocht u er nog niet eentje hebben, vraag even bij de leiding, want we hebben er genoeg!

Als afsluiting even een mededeling: op zondag 1 januari 2023 is er GEEN crèche en geen kinderkerk. We zien elkaar graag weer vanaf zondag 8 januari 2023.

Groetjes namens de leiding van de kinderkerk,
Frederiek Hiemstra-Westerveld

Catechese

Gedurende het thema 'Geef licht' gaan wij met de kinderen van de catechisatie lezen en praten over verhalen uit de Bijbel waar met geschreven wordt over mensen die vluchten.

In het oude testament zijn diverse verhalen te lezen over mensen die vluchten. Eerst gaan Abraham en Sara naar Egypte omdat er hongersnood heerst in Kanaän. Genesis 12:10. Aan het eind van het boek Genesis vertrekt zijn kleinzoon Jakob, zijn zonen, hun vrouwen en kinderen naar Egypte omdat er weer hongersnood heerst in Kanaän. Genesis 46. Aan het begin van Exodus lezen wij dat Jakob met zeventig familieleden naar Egypte ging. Zij bleven daar wonen, kochten land en kregen kinderen. Die kinderen waren de Israëlieten. Er kwamen steeds meer Israëlieten en zij woonden overal in Egypte.

In het nieuwe testament, Mattheus 2:13, vlucht er weer een gezin naar Egypte. Dat zijn Jozef, Maria en Jezus. Deze keer niet omdat er hongersnood is maar omdat Herodes alle jongetjes wil vermoorden. In een andere les gaan wij met de kinderen praten over Amnesty International. De afgelopen weken hebben zij al geleerd waar het beeldmerk voor staat, nu gaan wij met hen praten over de gevangenen zelf, wat Amnesty voor hen doet en wat wij kunnen doen voor deze gevangenen.

Net als vorig jaar, gaan wij weer een aantal mooie kaarten tekenen voor de gevangenen om hen wat licht te brengen in hun leven. Ook gaan wij, net als de kinderen van de kinderkerk en veel andere grote mensen, een glazen potje versieren waar wij tijdens het kerstdiner een lichtje in laten branden.

Loes Pieper en Hester Liebeton

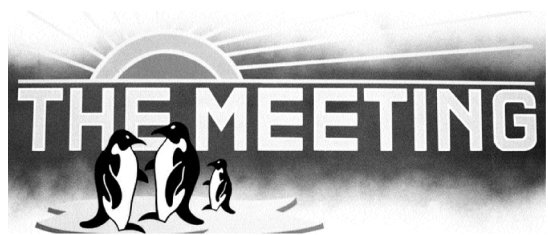
Herinnering actie schoenendoos

Denkt u nog aan de actie schoenendoos.

We kunnen nog veel spullen gebruiken zoals schriften, pennen, kleurpotloden, gum, punten-slijper, knuffel, (geen varkentje of slang) tandenborstel, zeep, tandpasta, toilettasje, etui, speelgoed, autootje, pet, puzzeltje enzovoort. Geen eten, snoep, vloeistoffen of oorlogsspeelgoed.

De doos staat in De Ruimte.

We hopen dat we weer veel mooie dozen kunnen vullen voor de kinderen in arme landen.

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!

Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

12 uur van

Zaterdag 19 november was bij The Meeting de 12 uur van de toekomst. Tijdens deze 12 uren hebben we allerlei leuke activiteiten gedaan.

Onder andere hebben we zelf robots gebouwd, die op zonne-energie en lucht werken. Verder hebben we eten van de toekomst gegeten, zoals insecten en zeewierchips. Sommigen vonden dit lekker, anderen niet. Ook hebben we gepraat over de toekomst van onszelf, de meeting en van de aarde.

We hebben gepraat over een aantal wereldproblemen en hierover gediscussieerd. In de avond hebben we samen gegeten, een film gekeken die te maken had met het thema en zijn we geëindigd met een leuk feest. Al met al was het een geslaagde dag!

Eline Janssen en Ana de Zwaan (Activiteiten Commissie)

Geef Licht!

Warme chocomelk en een gezellige december bingo voor het goede doel.

Op 18 december meteen na de kerkdienst verkopen de jongeren van The Meeting warme chocolademelk. Ook iets daarbij zodat u een bodempje heeft voor de gezellige december bingo die rond 12 uur zal beginnen.

De jongeren zullen in De Ruimte de bingokaarten verkopen. Er zijn leuke prijzen te winnen en de

gehele opbrengst gaat naar het project voor vluchtelingenkinderen in Griekenland van Kerk in Actie. De bingo is voor jong en oud! We hopen op een gezellig bingo uurtje en een goede opbrengst! (graag contant maar pinnen is ook mogelijk) Tot dan!

Groetjes namens The Meeting

Contactpersonen voor The Meeting:

Rob van Neck contactpersoon
 jjw@jeugdwerkpgelst.nl
 vacant voorzitter Meetingcommissie
 Internet: www.pg-elst.nl/jeugd

Openingstijden Tempel|Kerkmuseum Elst

Het Tempel|Kerk Museum is geopend:
 Van 1 oktober tot 1 april: elke 1e zaterdag van de maand.

Van 1 april tot 1 oktober:
 elke zaterdag. In juli en augustus ook elke zondag.

Van 13.30 - 16.30 uur.
 Rondleiding om 14.00 uur
 (€ 5,00 pp, € 2,00 kinderen t/m 12 jaar).

Voor bezoeken op maandag t/m vrijdag:
 afspraken via de koster (koster@pg-elst.nl)

MUZIEK

Concert 8 december 'De wereld is van iedereen'

Op donderdag 8 december is in de Grote Kerk een concert voor en met vluchtelingen in het kader van het adventsproject Geef Licht. Het thema spreekt voor zichzelf.

Vanaf 19.30 uur is de inloop. Om 20.00 uur begint het concert. Het is een divers programma met optredens van de Houseband en van Hayran, een Koerdische band. Daarnaast zijn er bijdragen vanuit onze eigen gemeente (orgel, piano en dwarsfluit). Ook is er plaats voor poëzie. In het programma wordt tijd ingeruimd voor de foto-expositie met portretten van Oekraïense vluchtelingen. Deze draait dan al enige tijd, maar wordt deze avond nader toegelicht.

De toegang tot het concert is gratis. Na afloop wordt een vrije gift gevraagd voor Kerk in Actie: een vluchtelingenproject voor jongeren in Griekenland. Tevens is De Ruimte na het concert open: tijd en plaats om na te praten en elkaar te ontmoeten. Misschien voor het eerst, maar hopelijk niet voor het laatst. Dat past dan weer heel goed bij het thema.

Jan Luiten

'Nine Lessons and Carols', 16 december 2022, Ressen

'A Festival of Nine Lessons and Carols' is een dienst die traditioneel in de Adventstijd wordt gehouden, met name in Engeland. Deze dienst, geïntroduceerd in de 19e eeuw, bestaat uit negen korte schrift-lezingen (Lessons) afgewisseld met passende kerstliederen (Christmas Carols). De 'lessons' komen uit het Oude en Nieuwe Testament en eindigen met de lezing uit Johannes die de menswording van God beschrijft. De 'carols' worden grotendeels gezongen door het koor en door de jaren heen is er veel koormuziek voor deze feestelijke dienst geschreven. Het lied Once in Royal David's City is traditiegetrouw de openingscarol.

De meest bekende Nine Lessons and Carols dienst wordt gezongen door het koor van King's College te Cambridge. De uitzending hiervan door de BBC op Kerstavond is zeer geliefd en vormt voor velen het begin van Kerstmis.

Dit jaar, voor het eerst sinds de uitbraak van de COVID-19 pandemie, wordt weer een Nine Lessons and Carols dienst gehouden in het kerkje van Ressen - op vrijdag 16 december om 20.00 uur. De lezingen worden of in het Nederlands of in het Engels gelezen. De koorzang wordt verzorgd door het koor 'En Suite' uit Oosterhout, onder leiding van Vivian Moffat. De voorganger is ds. Wilma Hartogsveld en het orgel wordt bespeeld door Henk Heins.

Iedereen is van harte welkom.

Vivian Moffat

Kerstconcert Born a King

Op zaterdag 17 december 2022 in de Grote of St. Maartenskerk te Elst.

Prachtige Advents- en Kerstmuziek van de Engelse componist William Lloyd Webber (1914-1982).

Namens Capella Arnhem, Corien Karsenberg

ZATERDAG 17 DECEMBER 2022
AANVANG 20.00 UUR

GROTE OF ST. MAARTENSKERK ELST
GROTE MOLENSTRAAT 2

KAMERKOOR CAPELLA ARNHEM

Born a King
ENGELSE KERSTMUZIEK VAN WILLIAM LLOYD WEBBER

DIRIGENT - JAN VAN DIJK
BARITON - HANS SCHOLING
ORGANIST - HENK LINKER
ORGANIST - MARCUS BERGINK

VOORVERKOOP
AAN DE ZAAL € 17,50
JONGEREN € 20,00
€ 7,50

INFO EN KAARTVERKOOP
INFO@CAPELLA-ARNHEM.NL
WWW.CAPELLA-ARNHEM.NL

Capella

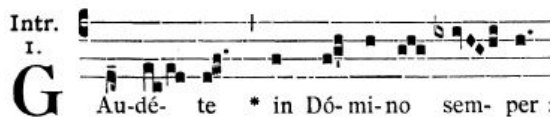
Feestelijk concert op Tweede Kerstdag

Twee achtereenvolgende jaren moest het concert worden geschrapt, maar het kan weer: traditiegetrouw verzorgen Dirk Luijmes en zijn muziekvrienden een feestelijk Kerstconcert op Tweede Kerstdag. Ensemble Artaria bestaat naast Dirk zelf (orgel en clavecimbel) uit vooraanstaande musici: twee geweldige sopranen, te weten Francine van der Heijden en Catherina Jansen; Remy Baudet, barokviool en Inja Botden, barokcello. In hun 'gewone' muzieklevens maken zij onderdeel uit van internationaal bekende ensembles als het Orkest van 18de eeuw, Holland Baroque en het Barokorkest La Sopresa. Het is dus een bijzonder voorrecht dat zij op hun vrije kerstdag bij ons muziek komen maken.

Wat staat er zoal op het programma? Kerstmuziek natuurlijk, waaronder muziek van Bach en Händel, en een aantal bekende kerstliederen. Het concert begint, zoals altijd, om 12.00 uur en duurt niet langer dan een uur. De toegang is vrij.

Ter afsluiting van het zeer geslaagde concertseizoen biedt de Orgelstichting de bezoekers na afloop van het concert een glas wijn (of iets anders) aan.

*Namens Orgelstichting Elst,
Peter de Leeuw.*

MUZIKALITIJD

mu·zi·ka·li·tijd (de; meervoud: muzikalitijden)

1. Een moment of ogenblik om het over muziek te hebben, ter lering en vermaak.
2. Het ontsnappen aan de tijd door muzikaal bezig te zijn.

Tijdens de advent wordt het Gloria niet gezongen. De gedachte erachter is dat de woorden 'Eer aan God in den hoge' - voor het eerst gezongen voor de herders in het veld - met kerst weer met hernieuwde energie voor het eerst klinken. In het kader van mijn kerkmuziekstage was ik een jaar organist van de Oude Kerk te Amsterdam naast cantor-organist Christiaan Winter. Het grote orgel werd tijdens

advent niet bespeeld en zelfs het openingslied en het kyrie van de kerstnacht werden of vanaf het kleinere transeptorgel begeleid of a capella gezonden. Pas met het Gloria klonk het grote orgel weer voor het eerst. Dit was liturgisch een zeer bijzonder moment met kippenvel tot gevolg. Christiaan vertelde me dat hij in de tijd dat Willem Vogel daar nog cantor was, het orgel vergeten was aan te zetten... Weg moment. Kan gebeuren.

De vier weken van advent vragen om bezinning en ingetogenheid. Ik pas daar als organist de liederenkeus op aan en begeleid zachter dan normaal. Ook de muzikale invulling er omheen is bescheiden.

Daarom is het vieren van kerst (kinderkerst, kerstsamenzang, etcetera) tijdens de advent liturgisch altijd een beetje vreemd, zeker als vierde advent nog moet plaatsvinden. Derde advent is echter een uitzondering, want dan is het 'gaudete-zondag', afkomstig uit het gregoriaanse introïtusgezang Gaudete: 'Verheugt u in de Heer ten allen tijde', afgeleid uit Fillipenzen 4:4 waarin Paulus de gemeenschap oproept tot vreugde.

De liturgische kleur is roze, als gevolg van het mengen van paars (naast advent ook gebruikt tijdens de 40-dagentijd) en wit (kleur van feest, reinheid en licht).

In 2019 maakte Loes Pieper een roze paneel voor de lezer en een roze stola voor Ds. Dick Sniijders. Om deze viering een feestelijk karakter te geven zal het Posaunenchor haar medewerking verlenen.

IJsbrand ter Haar

DIVERSEN

Mogen wij ons even voorstellen?

Wij zijn de schapjes uit de kerststal. Binnenkort kunt u ons bewonderen in De Ruimte in de vitrinekast.

Dan gaan wij licht geven in december. Een goede gever heeft onze mooie kerstgroep aan De Ruimte geschonken.

Er zijn ook lieve engeltjes en een prachtig kindje bij. Dus kom ons bewonderen in december!

Annemiek v.d. Kaa

Opvang Elst

Inmiddels is de crisisnoodopvang in Elst geopend en al druk in gebruik. Vluchtelingenwerk Nederland legt uit hoe de crisisnoodopvang eruit ziet en hoe het in zijn werk gaat:

De crisisnoodopvang is bedoeld om de druk van de ketel te halen bij het aanmeldcentrum in Ter Apel. De doorstroom van asielzoekers stopt momenteel door het gebrek aan woningen. Vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben ontvangen, zitten te wachten in het asielzoekerscentra tot er een geschikte woning voor hen gevonden is. Daardoor is er geen ruimte voor nieuwe asielzoekers om opgevangen te worden in Ter Apel.

Om te voorkomen dat mensen op straat moeten slapen, worden zij verspreid over Nederland ondergebracht in crisisnoodopvanglocaties.

In een crisisnoodopvanglocatie worden asielzoekers opgevangen die pas kort in Nederland zijn. Ze zijn geïdentificeerd en geregistreerd en er is een medische intake gedaan. In de crisisnoodopvang kunnen ze even tot rust komen totdat zij aan hun procedure kunnen starten.

De crisisnoodopvang in Elst is geopend sinds 1 november 2022 voor in principe drie maanden. Er zijn op dit moment zeker vijftien verschillende nationaliteiten die hier worden opgevangen. Het gaat om alleenstaande vrouwen, alleenstaande mannen en om gezinnen. In de slaapunits staan drie tot vijf bedden. Het COA en Vluchtelingenwerk hebben allebei een kantoor waar spreekuren plaatsvinden. Hier geeft Vluchtelingenwerk juridische voorlichting. In het midden van het terrein staat een grote tent. Hier kunnen de bewoners eten en er is een dagprogramma. Mocht u ideeën hebben voor dagactiviteiten, stuur dan een mail aan info@overbetuwe.nl.

Kees

Kimbombo Health Centre, een pareltje!

Deze zomer ben ik drie weken op reis geweest met een groep van 18 mensen naar Afrika, naar Tanzania. Het doel van de reis was het bezoeken van een tiental projecten die vanuit Herveld door de organisatie MOV-Fotas (Missie, Ontwikkeling en Vrede groep) ondersteund worden. Een indrukwekkende reis omdat je dan niet als toerist het land bezoekt maar het echte Afrika ziet en meemaakt. Logo MOV, ook te vinden op de website MOVHerveld

Frather Herman (hij is contactpersoon voor MOV), frather Jeremiah en frather Jovin hebben ons samen tijdens deze reis begeleid. Zij zijn al jaren vanuit de kerk betrokken bij de projecten van MOV.

We bezochten studenten, scholen en we waren

onder de indruk van de warme ontvangst die ons ten deel viel. Als blijk van onze waardering had de groep hun volkslied ingestudeerd en ook voor hen gezongen. Ook kwamen we bij families met Albinokinderen, het is heel indrukwekkend wat zij van hun leven maken. Een albino is immers zijn of haar leven niet altijd zeker in deze cultuur. Soms werden we overladen met cadeaus die bestonden uit eten: bananen, mango's, een haan en een kip.

Teveel natuurlijk, maar het geeft aan hoe vriendelijk en gastvrij we werden ontvangen.

Door sponsoring vanuit Nederland is er meer mogelijk en komt er steeds meer ontwikkeling op gang. Twaalf jaar geleden zijn er ook al mensen uit Herveld naar Tanzania geweest en zij konden nu met eigen ogen zien wat er zoal gerealiseerd is. Ze bekeken toen een stuk grond waar het ziekenhuis zou komen te staan. Er was helemaal niets, geen water, geen stroom, geen begaanbare weg en er werd gedacht dat het nooit zou gaan lukken.

Door verschillende financiële acties hier in de omgeving en via de Rotary Overbetuwe, waar ik lid van ben, is er gedoneerd voor dit project. Het resultaat is geweldig! Een ziekenhuis, het ziet er fantastisch uit, een pareltje.

Ik heb de ontmoeting met de bisschop Rweyongeza van het bisdom Kayanga ervaren als zeer indrukwekkend. Hij was speciaal gekomen om het ziekenhuis te openen. Hij bedankte mij als Rotarian voor de bijdrage van onze club.

Peter Smit en bisschop Rweyongeza

Tijdens het eerste deel van de reis hebben we het echte leven gezien van Tanzania. Ik heb het als een zwaar leven ervaren voor de gewone man, maar zag ook de acceptatie van de situatie. Gelukkig is er ontwikkeling, mede door de projecten zoals het ziekenhuis en ook de overheid stimuleert meer en meer. Vanuit Nederland, met name vanuit Herveld blijft de steun onontbeerlijk en gaat door.

Het tweede deel van de reis was Afrika ervaren en zien als een toerist. De drie fraters gingen ook dit deel met ons mee en bezochten we onder andere de Serengeti. Daar een hele dag rijden in een 4wheel-drive was heel bijzonder. We sliepen daar in luxe tenten en toen we 's ochtends naar buiten keken was het uitzicht geweldig, adembenemend, giraffen, olifanten, buffels en hyena's op enkele meters afstand.

Ook de tocht over het Victoriameer was voor mij als oud-stuurman een bijzondere ervaring. Het uitzicht, het grote schip, het inladen van de jeeps, het laden van de bananen. Ik had het niet willen missen.

Peter Smit

Geef Licht

Expositie portretten jonge Oekraïense vluchtelingen
27 november – 25 december

Maak kennis met de gezichten achter de portretten:
Meet the Magic!

In de adventsperiode staan er in de kerk en in De Ruimte portretten van jonge Oekraïense vluchtelingen in Nederland. De portretfoto's worden begeleid door teksten van deze jongeren.

Ze laten zien dat je wereld op zijn kop staat wanneer je moet vluchten en alles moet achterlaten. Wanneer je als bezoeker de levensgrote jongeren diep in de ogen kijkt, zie je een mengeling van diep verdriet, maar ook hoop, glans en veerkracht. De beelden bevatten Engelstalige statements en korte teksten van de jongere zelf. Daaruit blijkt dat velen van hen het vertrouwen in de medemens niet hebben verloren. Ze durven nog steeds te dromen en houden hun ogen gericht op een betere toekomst. De portretfoto's van de jongeren en hun persoonlijke verhaal vormen tezamen een magisch geheel.

'And the train in which I am going to another country, is a ticket to a new life.

Even if war will end tomorrow' – Diana

Tijdens verschillende activiteiten zullen de portretten aan de orde komen. Zoals bij de stamtafel, basiscatechese, Meetkring, concert.

De expositie is het resultaat van een vrijwilligersproject 'Maatschappelijke Diensttijd' door onderwijsorganisatie CINOP en wordt belangeloos tijdens het project Geef licht uitgeleend.

Ds. Jeroen Jeroense

Geef licht in december

Er zijn al mooie lichtjes ingeleverd maar er kunnen er nog veel meer bij!

Geef licht in december en versier een lichtje!

Je lichtje maak je van een glazen potje (jam, babyvoeding, pesto.)

Versier, schilder, beplak, beschrijf, laat je creativiteit de vrije loop.

De lichtjes verzamelen we in De Ruimte. Daar staat een doos in de kopieerruimte. Of in de torenhal. We hopen op een heleboel prachtige lichtjes die in december in en rond de kerk zullen schijnen.

Vriendelijke groet, namens de kunstcommissie

KUNST IN DE KERK: NIEUWE EXPOSITIE

Ad van Dingenen, VISUAL EMOTIONS

1 december 2022 – 15 februari 2023

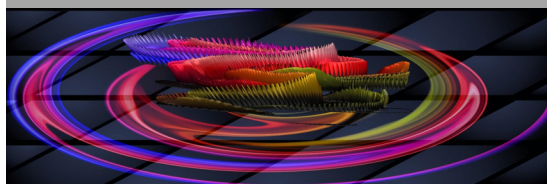
Ad van Dingenen (Arnhem) wil met zijn werk mensen inspireren om kracht, kleur en passie in zichzelf te ontdekken. Hij maakt al vele jaren kunstwerken waarin hij een groot deel van zijn emoties verwerkt. De ideeën daarvoor komen uit het dagelijks leven. Ze zijn een weergave van hoe we ons bestaan – volgens Ad – zouden moeten beleven: positief.

Expositie Grote Kerk Elst (Gld)

30 november 2022 - 15 februari 2023

AD VAN DINGENEN

VISUAL EMOTIONS

Zaterdag 3 december, 7 januari, 4 februari is de kerk van 13.30 - 16.30 uur geopend om de expositie te bezoeken.

Van harte welkom!

www.pg-elst.nl

www.advd-art.com

Protestantse Gemeente
Elst

Zijn kunst is innovatief en heeft een warme uitstraling. De lichtval geeft aan het geborsteld aluminium een extra dimensie. In de beleving van de kunstenaar zijn – net als in het leven – donkere tinten nodig om de heldere kleuren te laten schitteren. Bijzonder zijn ook de titels en teksten bij de werken.

Ad is een veelzijdig kunstenaar. Opgeleid in verschillende grafische en andere creatieve technieken werkte hij als grafisch ondernemer, vormgever en kunstenaar. Tegenwoordig werkt hij vooral met glas. Hij exposeert in verschillende Europese landen en ook in Japan, China en Afrika is belangstelling voor zijn werk.

U kunt iedere zondag van deze werken genieten en er is altijd wel iemand van de kunstcommissie aanwezig voor een uitwisseling van gedachten of meer informatie. Op zaterdag 3 december, 7 januari en 4 februari van 13.30 tot 16.30 uur is de kerk open om de expositie te bezoeken. U bent van harte welkom!

Kunstcommissie

Deadlines Onderweg 2023

Onderweg februari	22 januari
Onderweg maart	19 februari
Onderweg april	19 maart
Onderweg mei	woensdag 19 april!
Onderweg juni	21 mei
Onderweg juli/augustus	18 juni
Onderweg september	20 augustus
Onderweg oktober	17 september
Onderweg november	22 oktober
december/januari 2024	19 november

De deadlines zijn steeds op zondag tot 18.00 uur. Erder insturen is uiteraard altijd mogelijk. Het adres van de redactie is onderweg@pg-elst.nl
In april is de datum afwijkend, deze maand op woensdag 19 april. Graag noteren dat dit afwijkt.
 Erder insturen kan natuurlijk ook deze keer.

De redactie

Collecten opbrengst en verdeling augustus, september en oktober 2022

augustus

Diaconie: Syrië, kerk als plek voor vrede	€ 784,48
Kerk	560,90
Kinderkerk	40,70
7 aug. Leren en Inspireren	141,70
14 aug. Bestemming De Glind nog niet verwerkt, dit in afwachting van advies Kerk in Actie (zie Onderweg november)	105,50
21 aug. Het Boshuus Arnhem	214,79
28 aug. PVD	154,15
Orgelconcert	10,00

Totaal augustus

€ 2012,22

september

Diaconie: Vlaams Nederlands Bijbelgenootschap	€ 519,85
Kerk	407,35
Kinderkerk	76,77
4 sep. De Instap Ede	103,25
11 sep. Zeilkamp	101,70
18 sep. Vluchtelingenwerk Elst	176,95
25 sep. Cliniclowns	131,95
Orgelconcert	30,00

Totaal september

€ 1547,82

oktober

Diaconie: Lutherse Broederkerk Kameroen	€ 788,40
Kerk	552,77
Kinderkerk	101,95
2 okt. St. Aleh	119,35
9 okt. Trees for all	120,95
17 okt. St. Het Passion	78,00
23 okt. KIA: Colombia vrouwen als vredestichter	154,95
30 okt. de Zonnebloem	135,20
Orgelconcert	15,00

Totaal oktober

€ 2.066,57